

Reigi

C. Verklarende woordenlijst

Awase	Samenkomen, samensmelten van de bewegingen van <i>tori/nage</i> en <i>uke</i> (zoals in een aanval).
Bokken	Houten oefenzwaard. Enkele onderdelen: gevest (<i>tsuka</i>), punt (<i>kissaki</i>), scherpe kant (<i>ha</i>) en botte kant (<i>mune</i>).
Budo	Letterlijk 'de (levens)weg' van 'de krijger'. Dit begrip omvat onder meer de filosofie, ethiek, levensbeschouwing, principes en technieken. Voorbeelden van budo-disciplines: aikido, jiu-jitsu, karate, judo, kendo, iaido en kyudo.
Bukiwaza	Wapentechnieken.
Dojo	Letterlijk 'plaats' en 'weg'; de zaal waarin aikido wordt bestudeerd.
Dojo-cho	Hoofd van de <i>dojo</i> .
Domo arigato gozaimashita	Zeer beleefde manier om te bedanken voor iets dat is afgesloten. Hiermee bedank je de ander voor wat je hebt meegekregen en geleerd.
Hakushu	Handgeklap (twee klappen: <i>nihakushu</i>) waarmee <i>keiko</i> formeel wordt gestart en beëindigd.
Iwama Ryu	Ook wel Takemusu Aikido; de aikidostijl die in Iwama is ontwikkeld door Morihiro Saito Shihan, leerling van Morihei Ueshiba.
Jo	Houten stok
Joseki	Hoge zijkant van de <i>dojo</i> . Aan deze kant zitten de hoogst gegradueerden.
Kakejiku	Papieren rol.
Kami shitoe	Letterlijk 'de breedte van een haar'. Dit is de afstand die in de strijd het verschil kan maken tussen leven en dood. In <i>budo</i> gerelateerd aan <i>ma-ai</i> .
Kamiza	Letterlijk 'hoge of goddelijke zetel' aan de <i>shomen</i> -zijde van de <i>dojo</i> waar de zetel van de meester stond. Tegenwoordig de verhoogde ereplaats met onder meer de portretten van Ōsensei Morihei Ueshiba en Morihiro Saito Shihan.
Katanakake	Wapenrek.
Keiko	Letterlijk 'beschouwen of (over)denken' (<i>kei</i>) en 'oud' (<i>ko</i>). Formele les onder leiding van de <i>sensei</i> waar aikido wordt beoefend en bestudeerd.
Keiko-gi (of dōgi)	Kleding waarin aikido wordt beoefend. Deze bestaat uit een <i>zubon</i> (broek), <i>uwagi</i> (jas) en <i>obi</i> (witte band voor kyu-graden, zwarte band voor dan-graden). Vanaf 3 ^e kyu wordt een zwarte of donkerblauwe <i>hakama</i> (broekrok) gedragen.
Ki musubi	Het samenkomen van energie van <i>tori/nage</i> en <i>uke</i> .
Kiritsu	Verzoek om op te staan.
Kohai	Letterlijk 'persoon die later was'; junior leerling.
Ma-ai	Interval; zowel (slag)afstand als timing in het contact tussen <i>tori/nage</i> (uitvoerder van techniek of worp) en <i>uke</i> (ontvanger van techniek)
Morihei Ueshiba	Ōsensei (grote leraar) en Kaisei (stichter) van aikido.
Morihiro Saito Shihan	Directe leerling van Ōsensei en stichter van Takemusu Aikido (of Iwama Ryu).
Musubi	Het samenkomen en verbinden.
Nage	(1) Persoon die de worp uitvoert (ook wel <i>tori</i>), (2) worp.
Onegai shimasu	Beleefdheidsvorm van het uitspreken van het (nederige) verzoek om de gunst van een ander. Hiermee verzoek je op een respectvolle manier de ander om aikido met je te beoefenen. Deze zin wordt ook gebruikt bij het

	bedanken van de <i>sensei</i> of partner tijdens <i>keiko</i> . Daarmee geef je aan dat je het geleerde in het vervolg van de <i>keiko</i> meeneemt.
Rei	Buiging, staand (<i>ritsu rei</i>) of zittend (<i>za rei</i>).
Reigi	Manier waarop respect, waardering en dankbaarheid getoond wordt; gedrags- en omgangsvormen; etiquette.
Ryu	School, stijl.
Seiza	Zithouding
Senpai (ook sempai)	Letterlijk 'persoon die eerder was'; senior leerling.
Sensei	Leraar, instructeur.
Shikantaza	Specifieke vorm van zittende meditatie (<i>zazen</i>), waarbij de focus ligt op 'gewoon zitten in een staat van bewuste gewaarwording' in plaats van de focus op één enkel aspect, zoals ademhaling.
Shimoseki	Lage zijkant van de <i>dojo</i> . Hier zitten de laagst gegradueerden.
Shimoza	Lage plaats van de <i>dojo</i> , tegenover de <i>shomen</i> . Aan deze kant is de ingang en zitten de leerlingen op volgorde van graad.
Shodō	Kunst van de Japanse kalligrafie ('weg van het schrijven').
Shomen	Voorkant van de <i>dojo</i> die het verste is verwijderd van de ingang. Hier staat de <i>kamiza</i> .
Shoshin	De mentale toestand van een beginner, de grondhouding van iedere aikidoka.
Taijutsu	Letterlijk 'techniek van het lichaam'; ongewapende technieken.
Takemusu Aikido	Ook wel Iwama Ryu; de aikidostijl die in Iwama is ontwikkeld door Morihiro Saito Shihan, leerling van Morihei Ueshiba.
Taiso	Fysieke en mentale voorbereiding op <i>keiko</i> .
Tanto (of tanken)	Houten mes.
Tatami	Mat in de <i>dojo</i> .
Tori	Persoon die de techniek uitvoert (ook wel <i>nage</i> genoemd)
Uke	Persoon die de techniek ontvangt.
Zanshin	Voortdurende staat van ontspannen bewustzijn
Zazen	Zittende meditatie

